

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/105/2012
Identifikačné číslo spisu:	3810219154
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2012
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:3810219154.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. U.G., bytom H., právne zastúpeného JUDr. Jozefom Hurtišom, advokátom v Prievidzi, Hviezdoslavova č. 3, proti žalovanému: Lovecký spolok Ľubín, Zemianske Kostolány, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a iné, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11S/40/2011-146 zo dňa 22.5.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/40/2011-146 zo dňa 22.5.2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zastavil konanie o návrhu žalobcu zo dňa 27.12.2010, doručenom Okresnému súdu Prievidza dňa 30.12.2010, ktorým žalobca žiadal vyslovenie neplatnosti právnych úkonov žalovaného (zrušenie členstva v spolku, pozastavenie výkonu práva poľovníctva, ... potrestanie žalobcu za ohováranie...). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Krajský súd konanie zastavil s poukazom na § 250d ods. 3 OSP, pretože podanie, ktoré bolo podľa jeho názoru správnu žalobou, bolo podané oneskorene. Konštatoval, že podstatnou z návrhu žalobcu bola jeho požiadavka o prejednanie zákonnosti jeho vylúčenia z členstva v spolku zo dňa 4.10.2010. V konaní však neboli odstránené pochybnosti o dodržaní zákonnej lehoty na podanie žaloby a keďže dôkazné bremeno v tomto smere má znášať žalobca, dospel k záveru, že žaloba bola podaná oneskorene.

K ďalším bodom návrhu žalobcu krajský súd uviedol, že pod bodom 1/ a 2/ sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti zrušenia členstva v spolku zo dňa 7.4.2008, proti ktorému podal 22.4.2008 odvolanie. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že žalovaný odvolanie prejednal dňa 12.5.2008 a toto žalobcovi písomne oznámil, „odvolanie nepodal a keďže žalobu podal až 30.12.2010, zrejme nesplnil zákonné podmienky a súd konanie zastavil“.

Krajský súd v súvislosti s bodmi 3/ až 10/ žalobného návrhu konštatoval, že tu nešlo o osobitné rozhodnutia žalovaného a žalobca ani nepreukázal žiadnym relevantným dôkazom, že svoje práva člena

spolku nemohol realizovať. Dodal, že pre absenciu rozhodnutia správneho orgánu súd nemal o čom rozhodovať.

Pod bodom 12/ žiadal žalobca preskúmať stanovy a domáci poriadok spolu, no keďže v nich nešlo o individuálne právne akty, nebolo možné ich preskúmať. Podľa krajského súdu v bode 13/ žalobca napadol kompetentnosť žalovaného, ktorá však žalovanému vyplýva z čl. 7 stanov.

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca včas odvolanie žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na nové konanie. Namietal nesprávne vyhodnotenie predložených dôkazov. Podľa jeho názoru krajský súd mylne považoval Stanovisko žalovaného za jeho rozhodnutie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol uznesenie krajského súdu potvrdiť ako vecne správne. Vyjadril názor, že úmyslom žalobcu bolo predlžovať celú záležitosť opakovaním nepravdivých tvrdení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že je potrebné ho zrušiť a vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z prvostupňového spisu zistil, že žalobca podal dňa 30.12.2010 na Okresnom súde Prievidza návrh označený ako „žaloba na preskúmanie právoplatnosti právnych úkonov podľa § 3, 4, 5 OZ“, ktorým sa domáhal vyslovenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného špecifikovaných pod 1/ až 13/. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 20.1.2011 špecifikoval svoj pôvodný žalobný návrh.

Okresný súd Prievidza bez toho, aby žalobcu poučil a vyzval k upresneniu jeho žaloby, uznesením č. k. 7C/208/2010-72 zo dňa 5.4.2011 postúpil predmetnú právnu vec krajskému súdu s tým, že žalobca sa podľa jeho názoru domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa ustanovení piatej hlavy OSP.

Krajský súd po postúpení veci okresným súdom vyzval žalobcu na predloženie plnej moci udelenej advokátovi podľa § 250a OSP a po neúspešnom zisťovaní skutočností týkajúcich sa dodržania zákonnej lehoty na podanie správnej žaloby konanie zastavil.

Piata časť OSP upravuje správne súdnictvo. V zmysle § 244 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Súdy v správnom súdnictve rozhodujú o návrhoch na uloženie povinnosti orgánom verejnej správy konať o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy a o opatreniach na vynútenie plnenia svojich rozhodnutí postupom uvedeným v § 250b a 250u.

Súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov. Vo volebných veciach a vo veciach registrácie politických strán a politických hnutí konajú a rozhodujú sudy podľa ustanovení tejto časti v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi.

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 249 OSP žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Podľa § 42 ods. 3 OSP pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 43 ods. 1 OSP sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania.

Podľa § 5 OSP súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach (ods. 1).

Súdy povinnosť podľa odseku 1 nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom (ods. 2).

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd rozhodol predčasne, keď konanie o návrhu žalobcu zastavil podľa § 250d ods. 3 OSP z dôvodu oneskoreného podania žaloby.

Podanie žalobcu zo dňa 27.12.2010, doručené nepríslušnému okresnému súdu dňa 30.12.2010, trpelo podľa názoru odvolacieho súdu vadami, ktoré bránili jeho vecnému prejednaniu. Predovšetkým z tohto podania žalobcu nebolo zrejmé, čoho sa vlastne domáhal - označil ho ako „žaloba na preskúmanie právoplatnosti právnych úkonov podľa § 3, 4, 5 OZ“ a žiadal vyslovenie neplatnosti právnych úkonov žalovaného pod bodmi 1/ až 13/. Treba zdôrazniť, že žalobca zjavne nemá právnické vzdelanie a nebol ani zastúpený advokátom (krajský súd ho vyzval na doloženie plnej moci udelenej advokátovi, no žalobu v súčinnosti s ním neopravil) a preto bolo povinnosťou konajúceho súdu v zmysle § 5 OSP poučiť žalobcu o jeho právach a povinnostiach, spresniť čoho sa žalobca domáhal, či skutočne žiadal preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia podľa piatej časti OSP a ak áno, o aké rozhodnutie ide (treba ho označiť číslom a dátumom), alebo či sa domáhal niečoho iného, poučiť ho o zákonom požadovaných náležitostiach žalobného návrhu v zmysle § 42 ods. 3 OSP (v spojení s § 249 ods. 2 OSP) ako aj o následkoch spojených s márnym uplynutím lehoty.

Keď teda krajský súd zastavil konanie o žalobe s poukazom na § 250d ods. 3 OSP, hoci z pôvodného žalobného návrhu nebolo možné bez všetkých pochybností ustáliť charakter konania a to, čoho sa žalobca skutočne domáhal, odňal tým žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Krajskému súdu bolo potrebné tiež vytknúť, že pri svojom závere o tom, že žaloba bola podaná oneskorene bez ďalšieho dokazovania vychádzal iba zo svojej domnienky.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 221 ods. 1, písm. f/ OSP) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba považovať aj zastavenie konania o časti návrhu bez toho, aby bol bezpochybne ustálený charakter konania a to, čoho sa účastník domáhal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.